

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З МИСТЕЦТВА
ДЛЯ 8 КЛАСУ**

МНП «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти(авт. О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, В. Г. Власова, Л. М. Гринишина, Г.О. Кізілова, О. В. Лобова, Л. Й. Назар)
до підручника авторів: Комаровська О. А., Ничкало С. А., Власова В. Г. «Мистецтво.Інтегрований курс. 8 клас»
для закладів загальної середньої освіти.
35 годин на рік, 1 година на тиждень

В и д и н а в ч а л ь н о ї д і я л ь н о с т і.

СММ — сприймання музичного мистецтва

СВМ — сприймання візуальних мистецтв

ССМ — сприймання синтетичних мистецтв

ХТД — художньо-творча діяльність

СДД — самостійна дослідницька діяльність

П — поняття, що опановуються / актуалізуються

ВОМ — рубрика «Видатна особистість у мистецтві»

8 клас
(35 год, 1 год/тиждень)

		Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	ГР
		Тема 1. Погляд на світ крізь призму давніх цивілізацій (4 год)		
1.		Трипільська культура — гордість України.(ОМ) Археологічні знахідки, які засвідчують, що мистецтво трипільців мало свій стиль. Краса трипільської кераміки. Орнаменти. Ритуальне призначення «трипільських мадонн». Зв'язок трипільської художньої творчості та українського національного мистецтва.	СДД Проаналізувати вірш О. Ольжича «Археологія», який досліджував трипільську культуру. СВМ Малюнок В. Хвойки — знахідки біля с. Трипільля; керамічні вироби (бінокль, тринокль); будівля Київського обласного археологічного музею, с. Трипільля, Київська обл.; зразки трипільського орнаментального посуду, знайденого на території України; давні елементи українських писанок: «трипільська Берегиня», спіралі, хвилі та ін.; фрагменти жіночих фігурок трипільської скульптури. Експонати музею в заповіднику «Трипільська культура», с. Легедзине, Черкаська обл.; реконструкція трипільського поселення. Модель реконструкції Небелівського храму; оригінальна глиняна модель храму, знайдена на місці його розташування; М. Александров. Ілюстрація до «Легенди про Хвойку» ХТД Створити невелику глиняну скульптурку «Трипільська Берегиня» . П Археологічна культура, археологічні пам'ятки ВОМ В. Хвойка. (С. Тараторина «Легенда про Хвойку»)	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень / учениця: -виявляє стильові особливості творів мистецтва давніх цивілізацій, наводить приклади із знайомих творів за стильовими ознаками; - визначає окремі характерні ознаки художнього стилю в нових для себе творах мистецтва; - виявляє обізнаність у мистецтві етносів України та народів Давнього світу, встановлює зв'язки між мистецькими традиціями різних культур; - інтерпретує твори різних видів мистецтва давніх цивілізацій, використовуючи власний художній досвід та зіставляючи їх із раніше опрацьованими творами;
2.		Музичні артефакти на теренах прадавньої України. (ММ) Знахідки мізинської культури — початок науки «музична	СММ Реконструкції звучання «ансамблю» із кісток мамонта з Мізина(В. Колокольников); С. Ярунський. Симфонія «Кошуна». СВМ Мізинський природний національний парк, Чернігівська обл.; лопатка та щелепа мамонта з геометричним орнаментом, нанесеним червоною вохрою; живописна	

3.	археологія». Найдавніший у світі «ансамбль» ударних інструментів із кісток мамонта з Мізина. Музичний інструментарій трипільців (ритуальні барабани; кістково-свисткові флейти). Інтерес сучасних митців і мисткинь до прадавніх культур Шумер і Єгипет: краса та велич Давнього Сходу.(ОМ) Взірець шумерської художньої спадщини «Царський штандарт» (особливості стилю). Ознаки стилю шумерської скульптури — застиглість та узагальненість людських постатей із відсутністю індивідуальних рис. Зикурати — тип храмової архітектури. Мистецтво	реконструкція мізинського поселення; комп'ютерна реконструкція найдавнішого «ансамблю» інструментів у с. Мізин, Чернігівська обл.; «шумливий» браслет із мамонтового бивня зі слідами гравіювання та його комп'ютерна реконструкція; трипільські солярні орнаменти — символи сонця й коловороту життя; живописна реконструкція прадавнього ритуального танцю. ХТД Українська народна пісня «Зелене жито, зелене». Творча майстерня Варіант 1. Перегляд майстер-класу від «Хореї козацької» з відтворенням танцювальних рухів у колі. Варіант 2. Колективне відтворення ритуального дійства із використанням музики симфонії «Кощуна». П Музична археологія, синкретизм СВМ Залишки міста Ур. Шумер; «Царський штандарт» з Ура (2600–2400 рр. до н. е.); «Царський штандарт» — сцени війни, сцени миру; адоранти; військо шумерів (фрагмент «Стели коршунів царя Еаннатума»); циліндрична печатка цариці Пуабі (поруч відтиск на глині); шумерський зикурат — три усічені різновеликі піраміди, поставлені одна на одну (живописна реконструкція); великий зикурат в Урі ХХІ ст. до н. е.; піраміда фараона Джосера. Саккара, Єгипет. ХХVІІІ ст. до н. е.; Сфінкс і піраміда Хефрена. Гіза, Єгипет; піраміда Хеопса. Гіза, Єгипет; погруддя цариці Нефертіті; статуя фараона Хефрена; статуї принца Рахотепа і його дружини Нофрет; писець Каї; статуя царя Аменофіса ІІІ; сцена «Небамун полює на болотах»; Гуси з Мейдума (фрагмент фрески) ХТД Варіант 1. Виконати олівцями (фломастерами) графічний образ постаті людини за канонами мистецтва Давнього Єгипту. Дібрати відповідну колірну палітру.	- користується довідниковими та енциклопедичними джерелами для аналізу пам'яток мистецтва давніх цивілізацій. ГР 2 Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень / учениця: -застосовує різні художні техніки, матеріали та засоби виразності під час створення творчих робіт за мотивами мистецтва давніх цивілізацій; - створює художні образи, експериментуючи з кольором, лінією, формою, фактурою та композицією; - реалізує власний творчий задум, використовуючи знання про мистецтво трипільської культури та давніх цивілізацій ; - співпрацює з іншими під час виконання творчих завдань, урахує власний досвід для досягнення спільного результату. ГР 3. Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення.
----	---	--	--

4.	Давнього Єгипту. Піраміди. Скульптурні зображення (канон). Стильові особливості давньоєгипетського мистецтва. Музичні подорожі в часі країнами й континентами(ММ) Походження музичного й танцювального мистецтва. Знахідки ймовірних музичних інструментів, подібних у різних регіонах світу. Спільність ударних інструментів із різних культур. Первісні ритми. Схожість духових інструментів із різних регіонів світу (флейти). Українська сопілка. Найдавніші струнні інструменти. Шумерські ліри. Музика як цінне історичне джерело	Варіант 2. Створити із пластиліну (глини) власну невелику статуетку «Адорант» за мотивами шумерської скульптури. СДД Дослідження архітектури палаців Давнього Єгипту. П Інкустація, рельєф, канон . Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi. СММ Імпровізації на шумерській лірі. Іма Сумак. «Гімн Сонцю» (із фільму «Таємниці інків»); В. Зубицький. Фантазія «Дримба»; М. Денисенко «Найдовша сутра» СВМ Барабан дхолак (Індія); барабан дарабука (Греція); барабан деблек (Туреччина); барабан кунду (Нова Гвінея); ритуальний танець із королівським барабаном. Бурунді; свято етнічної музики в Анголі; флейта з кістки птаха (вік 40 тис. років). Швабський Альб, Німеччина; флейта з кістки мамонта (вік 35 тис. років). Швабський Альб, Німеччина; флейта з кістки печерного ведмеда. Дів'є-Бабе, Словенія; мініатюрна флейта з кістки пташиного крила. Хула, Ізраїль; флейта з долини Хула; глиняна дошка із зображенням арфіста. Шумер; глиняна табличка, на якій записана музика «Гімну Ніккалу» (1400 р. до н. е.). Шумер; арфа з головою бика. Шумер; срібна ліра. Шумер; інструменти острівних етносів Тихоокеанського регіону. ХТД Повторення української народної пісні «Зеленеє жито, зелене». СДД Скористатися пошуком у мережі «Інтернет» і самостійно дізнатися:	Учень / учениця: - усвідомлює значення мистецької спадщини трипільської культури та інших давніх цивілізацій для розвитку української й світової культури; - визначає засоби художньої виразності, тему, сюжет і належність творів до певного виду мистецтва, пояснює власні емоції та враження від їх сприймання; - самостійно добирає текстові, ілюстративні, аудіо- та відеоматеріали з різних джерел для виконання навчальних і творчих завдань - обирає доцільні медіаформати для художнього самовираження, презентує та обґрунтовує власний творчий задум.
----	---	---	--

			<i>Варіант 1.</i> Про особливості ігор і танців народів Далекого Сходу, Азійського регіону. <i>Варіант 2.</i> Про особливості музики етносів Африки, Австралії, Океанії, фольклор народів Північної і Південної Америки. П Автентична музика, етнічна музика, стилізація Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi	
		Тема 2. Мистецька картина життя очима античної людини.(4 год)		
5.		Мистецтво Давньої Греції: у прагненні до ідеалу(ОМ) Значення поняття «античність». Уявлення про гармонію, упорядкованість світу, віддзеркалення в архітектурі й образотворчому мистецтві; вплив на становлення художнього стилю. Художні особливості основних архітектурних ордерів Давньої Греції. Досягнення греків у скульптурних зображеннях руху людини. Чорнофігурний	СВМ Оракул при храмі Аполлона (Дельфи, Греція); Афінський акрополь. Археологічний заповідник, унесений до світової спадщини ЮНЕСКО; Алан Лекуїр. Репліка (гіпотетична копія) статуї Афін Парфенос (Нешвіл, США); давньогрецькі ордери: доричний, іонічний, коринфський (Парфенон. Афін, Греція); Лео фон Кленце. Реконструкція акрополя в золоту добу Афін; Ерехтейон (Афін, Греція); Мирон. Дискобол (римська копія); Ніка Самофракійська; вазопис: зображення на чорнофігурних амфорах і чашах (Битва Тесея з Мінотавром. Діоніс перетворив піратів на дельфінів. Бігуни на Панафінеях; зображення на червонофігурному вазописі (Викрадення Європи. Орфей і фракійці. Геракл і Афіна); залишки античного міста Херсонес, Крим; залишки античного міста Пантікапей, Крим; вхід до усипальні. Царський курган (IV ст. до н. е.), Пантікапей; розкопки міста Ольвія (Миколаївська обл.); археологічні розкопки майстерні Фідія в Олімпії (Греція); Фідій. Скульптурне оздоблення західного фронту Парфенону «Суперечка між Посейдоном і Афіною» (реконструкція) ХТД	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень / учениця: -характеризує засоби музичної виразності та особливості художнього образу в музичних творах різних народів світу. -розрізняє спільні та відмінні риси музичної культури різних народів, порівнює трактування музичних образів у різних культурах. -виявляє стильові особливості творів етнічної музики, наводить приклади із знайомих музичних творів. -виявляє обізнаність у мистецтві етносів України та народів світу, пояснює спільність походження

6.	і червонофігурний стилі вазопису. Розквіт античної культури на теренах України (Північне Причорномор'я) — поєднання грецької, римської та місцевих культур . У пошуках досконалості: музика доби Античності(ММ) Музика Античності — підґрунтя формування музичного мистецтва Європи і світу. Сучасна музична термінологія, яка походить від античних часів. Музика — «мистецтво муз». Алфавітний нотопис. Найпопулярніші музичні інструменти греків. Різновиди панфлейти в різних культурах світу. Музична гармонія і гармонія Всесвіту Піфагора. Спільне і відмінне в музичному мистецтві і	Виконати в техніці графографії малюнок «Світ міфів» за мотивами вазопису Давньої Греції. СДД Дізнатися самостійно про художні особливості основних архітектурних ордерів Давньої Греції, схарактеризувати ознаки, за якими їх розрізняють. II Колонада, портик, ордер ВОМ Фідій СММ / ССМ Гімн Аполлону (реконструкція Беттіни Джойс); К. Дебюссі. Прелюдія для симфонічного оркестру «Післяполудень Фавна»; балет «Ікар» Сержа Лифаря (ритмічна основа — Артура Онеггера); пісня «Вітер скіфського степу» (музика Т. Житинського, вірші Б. Мозолевського) СВМ Гора Парнас — місце, де мешкають бог мистецтва Аполлон і музи (Греція); Терпсихора, муза танців. Євтерпа, муза ліричної поезії та музики; Полігімнія, муза урочистих гімнів і пантоміми; різьблена підставка для стола «Орфей в оточенні звірів і птахів». IV ст. н. е.; місце проведення творчих змагань Піфійських ігор (Дельфи. Греція); фрагмент Дельфійського каменю із висіченим Гімном Аполлонові (IV ст. до н. е.); давньогрецькі музичні інструменти — кіфара та авлос; сцена «Музиканти» (фрагмент фрески). 460 р. до н. е.; музична сцена із трьома жінками (Червонофігурна амфора); жінка грає на авлосі. (Червонофігурний лекиф); українська кувиця; молдовський, румунський най; еквадорський сампоньо; Доротей Шароль. Фавн із ящіркою; шляхетна римлянка грає на кіфарі (фрагмент фрески вілли Містерій. Італія); музиканти, які грають на тубі й гідравлосі (фрагмент мозаїки); давньоримський гідравлос; статуетка	окремих музичних інструментів. -досліджує зв'язки між музичним мистецтвом різних культур, встановлює аналогії між художніми образами. -користується довідковими, енциклопедичними та цифровими джерелами для аналізу музичної спадщини різних народів. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень / учениця: -демонструє виконавські уміння під час виконання українських народних пісень та музичних імпровізацій. - застосовує різні художні прийоми, техніки й засоби виразності для створення творчих робіт на основі музики різних народів світу. - імпровізує, поєднуючи музичні, пластичні та візуальні засоби виразності. - опановує нові способи художньої діяльності під час виконання творчих
----	--	--	--

7.	ставленні до нього давніх греків і давніх римлян. Археологічні знахідки Північного Причорномор'я — джерело відомостей про музичне мистецтво античної доби на теренах України. Мистецькі звершення Давнього Риму(ОМ) Створення давніми римлянами власного неповторного стилю: масштабність, видовищність, раціональність, підпорядкованість життєвим потребам суспільства. Інновації в архітектурі, монументальному живописі. Римський скульптурний портрет.	«Римський воїн із буциною»; скіфська арфа; скіфський лучник із трубою сальпігою (фрагмент чорнофігурної вази) ХТД Вивчення приспіву пісні «Вітер скіфського степу (музика Т. Житинського, вірші Б. Мозолевського) СДД Дослідити значення атрибутів давньогрецьких муз П Гімн, дифірамб, аеди, рапсоди ВОМ Піфагор Самоський СВМ Капітолійська вовчиця, Ромул і Рем (V ст. до н. е.); залишки римського форуму. Римський акведук (Сеговія, Іспанія); тріумфальна арка Тита (Рим, Італія); терми (Рим, Італія); базиліка (Помпеї, Італія); Колізей (Рим, Італія); Арена Колізею. Пантеон — «Храм усіх богів» (Рим, Італія); зразки римського скульптурного портрету (Імператор Август. Імператор Тіт. Імператор Марк Аврелій. Марк Аврелій в юнацтві. Імператор Марк Аврелій. Портрет Гая Юлія Цезаря. Портрет невідомої римлянки); фресковий натюрморт «Вино і фрукти»; стінописи з архітектурними пейзажами вілли Боскореале (Помпеї, Італія); фрески «Будинку фруктових дерев» (Помпеї, Італія); давньоримська мозаїка «Натюрморт». Фрагмент фрески вілли Містерій (Помпеї, Італія); давньоримська мозаїка підлоги «Риби»; мозаїка «Александр Македонський і перський цар Дарій III» (реконструкція твору) ХТД Виконати в техніці штампування ескіз фруктового дерева за мотивами давньоримської фрески з «Будинку фруктових дерев» СДД <i>Варіант 1.</i> Самостійно відшукати інформацію про образотворче мистецтво етрусків.	завдань і музичних експериментів. -реалізує творчі ідеї самостійно або в групі, використовуючи знання про етнічну музику народів світу та українські музичні традиції. ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -цілісно представляє та обгрунтовує власний творчий задум під час виконання мистецьких завдань. -виявляє ініціативність в обговоренні музичних творів різних народів світу, аргументує власні судження. -пояснює причини власних емоційних переживань від прослуханих музичних творів різних культур. -визначає засоби музичної виразності, що впливають на емоційне сприйняття художнього образу. -самостійно добирає аудіо-, відео- та текстові матеріали для дослідження музичної культури різних народів світу. -називає та пояснює критерії оцінювання достовірності
----	--	---	--

8.		В античному театрі.(ММ) Особливості давньогрецьких театральних жанрів — трагедії і комедії. Стил ь акторської гри, його вплив на театральне мистецтво наступних епох. Музика в давньогрецькому театрі — невід’ємна складова вистав. Жанри вистав давньоримського театру. Особливості акторської гри. Ставлення до театру давніх греків та римлян. Облаштування театральних споруд у Давній Греції і Давньому Римі	<i>Варіант 2.</i> Дізнатися про головну особливість архітектурного рішення римського Пантеону. II Акведук, тріумфальна арка, аркада, тромплей. ВОМ Марк Вітрувій Полліон Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi СММ /ССМ Музика до трагедії «Орестея»; відеофрагменти вистави Карлоса Куна за трагедією Еврипіда «Орестея»; відеофільм про театральне мистецтво Давнього Риму СВМ Сатир Силет тягне візок із Діонісом і Менадою; Античний театр поблизу Афін (Греція); муза трагедії Мельпомена; муза комедії Талія; маски давньогрецького театру; Менандр із театральними масками (фрагмент римського барельєфа); давньогрецька статуетка актора комедії в масці; котурни для виконання ролей трагедії; хор із вистави трагедії Есхіла «Агамемнон»; сцена з вистави К. Куна «Орестея»; сцена з вистави комедії Аристофана «Плутос»; комічні актори театру Давнього Риму; давньоримська статуетка комедійного актора в ролі Макка; маски, які прикрашали будівлю театру міста Остія (Лація, Італія); маска Паппа; давньоримський театр у Босрі (Сирія); мозаїка «Актори та музикант, який грає на авлосі» (Помпеї, Італія); статуетка римського актора-трагіка; вуличні музиканти (давньоримська фреска з вілли Кампа Варано); давньоримська статуетка міма; давньоримська статуетка акторки ю сальпігою (фрагмент чорнофігурної вази). ХТД <i>Варіант 1.</i> Робота в групах. Декламування рядків вірша М. Рильського «Плещуть на вогкому березі води...», наслідуючи	інформації про музичне мистецтво в інформаційному просторі.
----	--	---	---	---

			хор давньогрецького театру трагедії. Вигадування і виконання ритмічного супроводу до твору. <i>Варіант 2.</i> Робота в парах. Розіграти в стилі римських ателланів одну з байок Езопа. Придумати виразні жести й передати ними характери персонажів СДД За переглядом навчального відео про театр Давнього Риму пояснити, жанри яких вистав найбільше цікавили римлян. Розкрити, як значення слова «актор» характеризує зміст професії П Трагедія, комедія, орхестра, театрон, скена, корифей, хорег, агон; ателлана, мім Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi	
Тема 3. Чи справді Середньовіччя було похмурим?(4 год)				
9.		У золотому саяві віри: мистецтво Візантії і Русі (ОМ). Досягнення архітектури, пов'язані з розбудовою Константинополя, столиці Візантійської імперії. Базиліка. Центрична споруда. Собор Святої Софії — символ Візантійської імперії. Мозаїки. Канони іконопису. Художні досягнення Візантії, які вплинули на мистецтво Русі. Архітектурне новаторство Собору	СВМ Мапа Константинополя 1422 р. флорентійського картографа К. Буондельмонте; монастир Хора (нині мечеть Каріє). Стамбул, Туреччина; собор Святої Софії в Константинополі (комп'ютерна реконструкція); базиліка Сан-Вітале. Равенна, Італія; інтер'єр і мозаїки святої Софії в Константинополі; мозаїки базиліки Сан-Вітале в Равенні; візантійські ікони: «Святі Сергій та Вакх», VII ст.; «Христос Пантократор (Вседержитель)» VI–VII ст., «Божа Матір з пророками» (фрагмент), XI–XII ст.; комп'ютерна реконструкція будівлі собору Святої Софії Київської в XI ст.; мозаїки Софії Київської: «Божа Матір Оранта», «Благовіщення», «Архангел Гавриїл»; фрески Софії Київської: «Княжа родина», «Іподром»(фрагмент); Алімпій. Свенська (Печерська) ікона Божої Матері; Вишгородська ікона Божої Матері. ХТД <i>Варіант 1.</i> Зробити в техніці аплікації сувенір — підставку під чашку за мотивами одного з фрескових орнаментів Софії Київської. <i>Варіант 2.</i> Створити фоторамку з орнаментом	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень / учениця: -характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних видів мистецтва. - визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі мистецтва. -аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу. -інтерпретує твори різних видів, жанрів і стилів

10.	Святої Софії в Києві. Мозаїки і фрески Софії Київської. Національна школа іконопису. Із життєдайних джерел. Звуковий простір Візантії та Русі(ММ) Музыка у візантійських храмах. Літургія, її основні піснеспіви. Зв'язок візантійської традиції з музикою у храмах Русі. Знаменний, або київський, розспів. Дзвонарство. Ратна музыка Русі. Світська музыка. Скоморохи. Традиції давніх піснеспівів і дзвонарства у творчості українських композиторів XIX–XXI ст.	у візантійському стилі для родинної світлини або композиції «Мій родовід» СДД Скориставшись електронним ресурсом, дізнатися про історію чудотворного образу Вишгородської Божої Матері. Дослідити, чому в мистецтві Візантії не набула розвитку скульптура. П Базилика, центрична споруда, смальта, енкаустика, темпера СММ Реконструкції візантійського співу, що звучав у соборі Святої Софії в Константинополі; Я. Яциневич. «Херувимська»; Б. Фільц. «Київський триптих» («Остинато»); Е. Драч. «Київська Русь», «Похід дружинників», розспів «Із нами Бог»; «У Києві граді дзвони задзвонили» в обр. А. Авдієвського; Г. Китаистий. «Великодні бандури»; В. Кривоносов. «Сон козака» ССМ Фрагменти фільмів «Сторожова застава» (2017, реж. Ю. Ковальов, комп. М. Корнелюк, Є. Олесов), «Захар Беркут» (1971, реж. Л. Осика, комп. В. Губа) СВМ Фреска «Внесення Ковчега до Єрусалиму» із зображенням візантійських музикантів (XVI ст., церква Св. Миколая, Афон, Греція); музичні інструменти раннього Середньовіччя; іконографічне зображення Романа Солодкоспівця із сувоєм (XVII ст.); мозаїка «Іоанн Золотоустий» у соборі Святої Софії в Константинополі; візантійська ікона «Іоанн Дамаскін» (XIV ст.); сторінки київського розспіву зі знаменами (XII ст.); С. Венцеславський. Пам'ятник співцеві Бояну в Переяславі; Г. Севрук. Барельєф «Митуса»; фреска «Скоморохи» (собор Софії Київської); А. Куш. Пам'ятник засновникам Києва.	мистецтва, використовуючи власний досвід та зіставляючи їх із раніше опрацьованими творами. -наводить приклади синтезу мистецтв. -користується довідковими та енциклопедичними джерелами для аналізу творів мистецтва. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження -демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму. -застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання й уміння з інших освітніх галузей для реалізації творчого задуму. -створює зображення, експериментуючи з кольорами, лініями, формами та іншими засобами художньої виразності. -бере участь у проєктній діяльності. -реалізує ідеї самостійно або в групі, використовуючи знання й уміння з різних освітніх галузей.
-----	---	---	---

11.		Між каменем і світлом: романський і готичний стиль (ОМ) Провідні художні стилі західноєвропейського Середньовіччя. Характерні ознаки романської і готичної архітектури. Замки, монастирі. Планування базиліки. Скульптурне оформлення соборів. Барельєфи у романських храмах. Вітраж. Готичний собор — одне з найвидатніших явищ світової архітектури.	ХТД Розучування пісні «Київська Русь» (музика Л. Остапенко, вірші В. Коваль). Творча майстерня Створення театралізованої розповіді: <i>Варіант 1.</i> Про скоморохів — перших професійних артистів, музикантів, циркачів Русі. <i>Варіант 2.</i> Про народну музику й танці наших предків СДД Проаналізувати пісню «Київська Русь» Е. Драча, порівняти її образність із піснею «Київська Русь», яку вивчали на уроці. Дослідити, які види мистецтва походять від творчості скоморохів. П Літургія, знаменний розспів, ратна музика, дзвонарство. СВМ Абатство Сен-Мартен (Франція), замок Бройберг (Німеччина), замок Орсіні. Нерола, Італія. Вежа-донжон замку Удан (Франція), галерея церкви Сан-Мартін (Сеговія, Іспанія), абатство Марія-Лах (Німеччина); інтер'єр базиліки Сен-Серен (Тулуза, Франція); Майстер із Тауля. Фреска церкви Сан Климент де Тауль «Христос Пантократор» (Іспанія), базиліка монастиря Ключі; фреска із церкви Сан-Бауделіо «Вхід Христа в Єрусалим» (музей мистецтв Індіанapolis, США); Жільбер. Барельєф «Сон волхвів» на капітелі церкви Сен-Лазар (Отен, Франція), барельєф «Страшний Суд» базиліки Сен-Сере; Барельєф «Темна вечеря» (капітель собору Сен-Остремуан. Іссуар, Франція); собор Нотр-Дам (Париж, Франція); Барселонський кафедральний собор (Іспанія), Міланський кафедральний собор (Італія); стрілчасті арки в інтер'єрі Кельнського собору; вітраж «тройнда» Реймського собору (Німеччина), вітраж Шартрського собору (Франція); стара міська ратуша (Мюнхен, Німеччина); Адам Крафт. Автопортрет у церкві Св. Лоренца (Нюрнберг, Німеччина); Тільман	ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -аналізує власний творчий розвиток. -цілісно представляє та обґрунтовує власний задум (ідею). -виявляє ініціативність в обговореннях творів мистецтва і створенні спільного творчого продукту, підтверджує власну думку аргументами. -пояснює причини своїх переживань від творів мистецтва. -визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного виду мистецтва для пояснення власних емоцій і вражень. -самостійно шукає й добирає аудіо-, відео-, ілюстративні та текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання.
-----	--	--	---	--

	Стрілчасті арки. Вікно «троянда» («роза»). Образ Мадонни-Богоматері в живописі. Книжкова мініатюра. Сюжети гобеленів.	Ріменшнайдер. Скульптурна група «Благовіщення»; Сімоне Мартіні. Кінний портрет кондотьєра Гвідоріччо да Фольяно (фреска Палаццо Пуббліко. Сієна, Італія); Антоніо ді Пуччо Пізано (Пізанелло). Мадонна з куріпками; ілюмінації Манеського кодексу. Брати Лімбурги. Ілюмінації із «Розкішного часослова герцога Беррійського»; усміхнений янгол Реймського собору (Німеччина) ХТД <i>Варіант 1.</i> Створити в техніці паперопластики органайзер для канцелярських предметів «Середньовічний замок». <i>Варіант 2.</i> Зробити книжкову закладку в стилі готичних вітражів СДД Дослідити, для чого в середньовічних замках споруджували донжон. Дізнатися походження назви стилю <i>готика</i> . П Романський стиль, готичний стиль, вітраж, стрілчаста, арка, вікно «троянда», гобелен, ілюмінівання, гротеск. ВОМ Абат Сюжер (Сугерій) Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi.
12.	Музика в храмах і на вулицях середньовічної Європи (ММ). Музика в храмах та монастирях західноєвропейських міст. Виразність григоріанського співу. Поліфонія. Меса. Сюжети і образи у творчості світських музикантів —	СММ Леонін. Органум. Григоріанський спів ченців абатства Нотр Дам; Григоріанський хорал («Deum Verum». «Ameno Domine»); Ремікси групи ERA, Андре Ріє; Гійом де Машо. Фрагменти меси «Нотр Дам»; Пол Ромеро. Тема замку Некрополіс з комп'ютерної гри «Герой мечі і магії-2»; Л. Коен. «Алілуя» (Андре і Вірджинія Бочеллі; Pentatonix); пісні трубадурів (ансамбль Céladon; гурт «Менестрелі»); саундтрек про подорож Колумба (фільм «1492: Завоювання раю»); І. Францескевич «Аве Марія» ССМ Фільм «Хоробре серце» (реж. Мел Гібсон, фрагмент); навчальний фільм про музику Середньовіччя (англ. мовою)

		трубадурів, труверів, мінезингерів. Сучасні ремікси середньовічних піснеспівів.	СВМ Майстер із Ліндау. Хор янголів; Місце для розташування хору в Соборі Нотр-Дам (Париж, Франція); зображення Григорія I у книзі «Уривки його творів» (XII ст.); мініатюра «Ченці, які співають»; кадр із фільму «1492: Завоювання раю»; світлина виконання гуртом ERA композиції «Ameno Domine»; Сімоне Мартіні. Релігійний спів меси (фрагмент фрески); базиліка Сан-Франческо (Ассізі, Італія); Пам'ятник Вальтеру фон дер Фогельвайде (Больцано, Італія); мініатюри зі світської збірки 400 солоспівів «Пісні Діві Марії» (XIII ст., Іспанія); мініатюри «Манеського кодексу»; зображення вуличних музикантів і жонглерів на середньовічній мініатюрі; Якобелло Мазень. Барельєф «Студенти університету» ХТД Розучування фрагменту середньовічного гімну студентського братства — «Gaudeamus» («Радіймо»). Творча майстерня Підготувати стислу довідку про орган з ілюстраціями та аудіозаписами зразків середньовічної органної музики СДД Дослідити сучасне трактування назв нот П Меса, ремікс, григоріанський хорал, трубадури, трувери, мінезингери ВОМ Гвідо Аретинський Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi	
--	--	---	---	--

		Тема 4. Людина Ренесансу: хто вона? (4год)		
13.		Зліт на крилах Ренесансу (ОМ) Універсальна особистість Ренесансу. Ідея сильної і гармонійної особистості та її відображення в мистецтві як відродження здобутків Античності. Утвердження світського мистецтва. Шедеври геніїв ренесансної доби в архітектурі, скульптурі, живописі	СВМ Ф. Брунеллескі. Купол собору Санта Марія дель Фйоре ззовні і зсередини (Флоренція, Італія); палаццо Фарнезе (Рим, Італія); А. Палладіо. Вілла Ротонда; Донателло. Святий Георгій, пам'ятник кондотьєру Гаттамелаті (Падуя, Італія); Палаццо Фарнезе (Рим, Італія); Ботічеллі. «Весна»; Л. да Вінчі. «Джоконда», «Мадонна в скелях», автопортрет; Л. да Вінчі фреска «Таємна вечеря»; Рафаель. «Сікстинська Мадонна», фреска «Афінська школа»; Мікеланджело. Автопортрет, «П'єта», «Створення світу» (фрагменти фрески); Ян ван Ейк. Гентський вівтар, «Портрет чоловіка в червоному тюрбані» (імовірний автопортрет); А. Дюрер. Автопортрет, «Апостол Пилип», «Меланхолія»; Тиціан. «Мадонна з Немовлям»; Ель Греко. «Апостол Яков в образі паломника» ХТД <i>Варіант 1.</i> Робота в командах. Створити віртуальні колекції творчості видатних художників доби Ренесансу: венеційського — Тиціана, іспанського — Ель Греко. Підготувати презентацію й ознайомити з нею однокласників / однокласниць. <i>Варіант 2.</i> Зобразити в техніці сфумато пейзаж за уявою на одну з тем: «Сапфіровий туман над озером», «Кентерберійський дзвіночок», «Бірюзова прохолода в горах». Скористатися знаннями про повітряну перспективу СДД Дізнатися про «магічний квадрат» Дюрера, зображений на гравюрі «Меланхолія» П Вівтар, гравюра, капела, кругла статуя, поліптих, сфумато, алегорія, путті	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень / учениця: -виявляє стильові особливості твору мистецтва, наводить приклади із знайомих творів за стильовими ознаками. -визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі мистецтва. -інтерпретує твори різних видів, жанрів і стилів мистецтва, використовуючи власний досвід та зіставляючи їх із раніше опрацьованими творами. -формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує його зміст із соціокультурним контекстом. -наводить приклади синтезу мистецтв. -користується довідковими та енциклопедичними джерелами для аналізу творів мистецтва.

14.		Музичні відкриття Ренесансу(ММ) Універсалізм ренесансної особистості і його віддзеркалення в музиці. Жанри світської й духовної музики. Антифон. Мадригал. Шансон. Канцона. Музичний інструментарій. Реконструкції придворних танців. Українська музика доби Ренесансу. Видатні майстри.	СММ Дж. Палестрина. Меса папи Марчелло (фрагменти); О. Лассо. Мадригал «Матона мія кара»; Ж. Клеман. «Спів птахів», «Битва при Мареньяно»; канцона бенедиктинських монахів і королеви Ізабелли; Ж. Депре. «Цвіркун»; Дж. Булл. «Королівське полювання»; В. Бірд Павана. Звучання колісної ліри. Лірницький кант XVI ст. «Через поле широкее»; козацька дума XVI ст. «Про Байду»; М. Леополіта. Твори (на вибір); козацькі пісні Дніпропетровщини. ССМ Фільм «Палестрина — князь музики» (реж. Г. Брінтруп, 2009). Реконструкції придворних танців доби Ренесансу. СВМ Портрет Джованні П'єрлуїджі да Палестрина; Ян ван Ейк. «Янголи, які співають»; Жерар ван Хонтхорст. «Концерт»; Невідомий автор. «Портрет Орландо ді Лассо»; Невідомий автор. «Три музикантки»; Збірка партитур пісенних творів Орландо ді Лассо (1573 р.); Караваджо. «Лютність»; Франческо Франсія. «Янголи, які музикують»; лютня роботи Сікста Раухвольфа. Мандора, блок-флейта, скрипка роботи Антоніо Амати, подвійний вірджинал роботи Ганса Рукерса; П. Брейгель Старший. «Весільний танець»; Ботічеллі. «Хоровод грацій» (фрагмент картини «Весна»); ілюстрація з першого балетного трактату Чезаро Негрі «Граціє д'Амор»; Л. да Вінчі. Ескізи костюмів до «Свята Раю»; колісна ліра; О. Саєнко. Аплікація «Запорозька Січ»; Антоній Олещинський. «Портрет Мартина Леополіти» ХТД Розучування пісні дуету «Тельнюк. Сестри» на вірші О. Забужко «Рядок з автобіографії» Творча майстерня	ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: -демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму. -застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну для реалізації творчого задуму. -розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного образу. -імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання, застосовуючи набуті вміння художнього творення. -реалізує ідеї самостійно або в групі, використовуючи знання й уміння з різних освітніх галузей. [ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -усвідомлено самовдосконалюється у процесі мистецької діяльності.
-----	--	--	--	---

15.		Промені Відродження в Україні.(ОМ) Національна своєрідність мистецтва України доби Ренесансу. Архітектурні шедеври Галичини й Волині. Замки та фортеці. Скульптура стилю Відродження. Поєднання візантійської традиції і потягу до зображення реального життя в іконописі.	<i>Варіант 1.</i> Переглянути реконструкції танців. Уявити себе розпорядниками балу і встановити порядок танців за принципом контрасту. <i>Варіант 2.</i> Здійснити пошук і скласти розповідь про традицію степових козацьких пісень Дніпропетровщини, внесених до нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО; скласти програму для радіотрансляції СДД Дослідити, чи може творчість українського композитора XVI ст. Мартина Леополіти зі Львова, що навчався у Кракові, вважатися місточком між професійною музикою України та Західної Європи доби Ренесансу. II Антифон, мадригал, кант, лютня, вірджинал, колісна ліра, танцювальна сюїта СВМ Замок Любарта (Луцьк); Бережанський замок (Тернопільщина); Олеський замок (Львівщина); «Кругла вежа» Острозького замку. Руїни Острозького замку на гравюрі XVIII ст.; палац Корнякта у Львові; «Чорна кам'яниця» у Львові; «Венеційська кам'яниця» у Львові; Успенська церква; Вежа Корнякта, каплиця Трьох Святителів; Йоган Пфістер. Скульптурні барельєфи внутрішньої чаші купола каплиці Боїмів; Гануш Шольц. Барельєф «Святий Петро з ключами від Раю»; скульптура Скорботного Христа на куполі каплиці Боїмів; ікони Івана Рутковича. «Архангел Михаїл», «Архангел Гавриїл», «Троє янголів»); зразки портретного живопису: «Портрет Костянтина Корнякта», «Портрет Яна Гербурта»; Ф. Сенькович. «Портрет Івана Даниловича»; М. Петрахович. «Портрет Варвари Лангиш»; Федуско із Самбора. Мініатюра «Євангеліст Матвій»; «Пересопницьке Євангеліє»	-пояснює свої бажання і можливості у творчості, враховує власні досягнення під час самопрезентації. -конструктивно сприймає критику, аналізує помилки з метою самовдосконалення. -вибудовує партнерські взаємини під час мистецької творчості. -бере участь в обговореннях творів мистецтва і створенні спільного творчого продукту, аргументує власну думку. -самостійно шукає й добирає аудіо-, відео-, ілюстративні та текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання. -пояснює знаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав.
-----	--	---	--	--

16.		Ренесанс на театральних підмостках.(ММ) Мандрівний театр комедія дель арте — найвище театральне досягнення італійського Ренесансу. Типові персонажі комедії масок, сюжети, імпровізаційність як характерна риса дійства. Театр «Глобус» В. Шекспіра. Акторське мистецтво доби	ХТД <i>Варіант 1.</i> Розглянути зображення архітектурних пам'яток Львова ренесансної доби. Знайти їх на плані міста. Скласти презентацію віртуальної екскурсії та запросити на неї однокласників і однокласниць. <i>Варіант 2.</i> Зобразити відому особу або автопортрет із урахуванням обов'язкових атрибутів, притаманних парадному портрету епохи Відродження в Україні. СДД Поцікавитися творчим доробком українського маляра Федуска (Феодосія) із Самбора. Визначити особливості художнього стилю митця. П Кам'яниця, каплиця, аттик, портал, донаторський портрет, парадний портрет. Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi. СММ Музичні характеристики персонажів комедії дель арте. ССМ Фрагменти вистав комедії дель арте, відеохарактеристики персонажів комедії дель арте. Рекламне відео про театр «Глобус». Фрагменти з вистав за п'єсами Шекспіра СВМ Антоніо Палладі. Будівля театру «Олімпіко» (Віченца, Італія); Ян Міль. «Вистава комедії дель арте на майдані італійського міста»; Бальтазар Бешей. «Вистава комедії дель арте» (фрагмент). Моріс Санд. Персонажі комедії дель арте: Панталоне, Доктор, Капітан, Арлекін, Пульчинелла, Брігелла, Тарталья, Скарамучча, Ков'єлло, Меззетіно, Ізабелла; невідомий автор. «Трупа італійських акторів з Ізабеллою Андреїні»; Паоло Веронезе. «Портрет Ізабелли Андреїні, відомої акторки та драматургині комедії дель арте	
-----	--	--	---	--

		Ренесансу. Музика в театрі. XVI ст.»; невідомий автор. «Хода персонажів п'єс Шекспіра»; пам'ятник Лопе де Вега (Мадрид, Іспанія); вистава в театрі «Глобус»; старовинна гравюра із зображенням театру «Глобус» у 1603 р.; сучасна будівля театру «Глобус» ХТД Повторення пісні Творча майстерня <i>Варіант 1.</i> Вигадати сюжет комедії масок, розіграти імпровізацію. <i>Варіант 2.</i> Підготувати аудіовиставу за фрагментом п'єси В. Шекспіра, зробити запис СДД <i>Варіант 1.</i> Дослідити значення виразу над театром «Глобус» «Увесь світ — театр». <i>Варіант 2.</i> Дослідити, які п'єси іспанських драматургів М. Серванеса, Л. де Моліна, Л. де Вега є в репертуарі сучасних театрів II Комедія дель арте (комедія масок), амплуа, акторська імпровізація. Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi II СЕМЕСТР Тема 5. Від бароко до рококо (4 год)	
--	--	--	--

17.		Від величі до грайливості: мистецтво бароко й рококо(ОМ). Пишнота, парадна розкіш, урочистість, емоційна насиченість — характерні риси стилю бароко. Ошатність барокової архітектури. Жанри барокового живопису. Свобода живописної манери. Вигадливість і витонченість як характерні ознаки рококо. Декоративність рококо. Сюжети й жанри рококо. Творчість геніїв.	СВМ Ювелірні прикраси «Півень» і «Поранений лев» із барокових перлин; колекція принцеси Анни Марії Медічі (кін. XVI ст.); К. Мадерно. Церква Санта Сусанна в Римі. Фасад собору Святого Петра; Л. Берніні. Площа Святого Петра, Екстаз Святої Терези (церква Санта-Марія-делла Вітторія. Рим); Л. Берніні та його майстерня. Надгробок Папи Александра VII (собор Святого Петра. Рим); П. П. Рубенс. «Марс і Рея Сільвія», «Автопортрет з Ізабеллою Бранд», «Мадонна молиться за Сина»; А. ван Дейк. «Автопортрет із соняшником», «Родинний портрет», «Парадний портрет лорда Джеймса Стюарта і його брата, лорда Бернарда Стюарта»; Рембрандт ван Рейн. «Портрет дружини Саскії в образі богині Флори», Автопортрет (у вбранні доби Ренесансу), «Святе сімейство», «Нічна варта»; бронзова золочена чорнильниця у вигляді німфи, яка сидить на мушлі (XVIII ст.); П.-А. Деламер. Готель Субіз (Париж); Ж. Бофран. Інтер'єр готелю Субіз. «Зала принцеси»; А. Ватто. «Італійські комедіанти», «Скрутна пропозиція»; Ф. Буше. «Пастораль», «Портрет мадам де Помпадур»; Й. Й. Кендлер. «Мавпячий оркестр», «Закохані з пташкою», тарілка-мушля (XVIII ст.) ХТД <i>Варіант 1.</i> Виконати ескіз прикраси, в основі якої — барокова перлина. <i>Варіант 2.</i> Створити на аркуші картону рамку для люстерка за мотивами стилю рококо СДД Дослідити, які жанри живопису Рембрандт поєднував у творах. Самостійно визначити ознаки стилю рококо у виробх мейсенської порцеляни П Атріум, пастораль	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень/учениця: -характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних жанрів. -виявляє стильові особливості твору мистецтва, наводить приклади із знайомих творів за стильовими ознаками. -аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу. -досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва та різних авторів. -користується довідковими та енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів мистецтва. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: -демонструє музичні, акторські та інші виконавські
-----	--	---	---	--

18.	Динаміка життя в музиці бароко. Генії поза часом (ММ). Помпезність, підвищена емоційність, динамічність, видовищність, контраст — найхарактерніші риси стилю бароко в музиці. Опера й основні оперні форми — арії, ансамблі, хори, речитативи. Бельканто — вершина вокальної майстерності. Ораторія. Скрипка — королева оркестру. Концерто grosso. Інструментальна танцювальна сюїта. Балетна термінологія	СММ Г. Ф. Гендель. «Алілуя» з ораторії «Месія». Фрагменти концертів Арканджело Кореллі та Антоніо Вівальді; Й. С. Бах. Токата і fuga ре мінор, твори за вибором; Ф. Куперен. «Очерети»; Ж.-Ф. Рамо. «Курка»; Л. К. Дакен. «Зозуля»; Є. Петриченко. «Концерто grosso з позитивом» ССМ Фрагменти опер Г. Перселла «Дідона та Еней», Ж.-Б. Люллі «Атіс»; фрагменти кінофільму «Король танцює» (реж. Ж. Корбіо), реконструкція Крістіном Бейлем Мерлезонського балету. СВМ Королівська ложа Макграфського театру (Байройт, Німеччина); глядацька зала театру «Феніче» (Венеція); Якопо Пері в образі Аріона з опери «Пеллегрин» (малюнок 1589 р.); фойє театру «Пергола» (Флоренція); гравюра оперної вистави Г. Генделя «Флавіо» (1723 р.); Й. ван ден Авеле. Гравюра оперної вистави Ж.-Б. Люллі «Роланд» (1685 р.); Невідомий художник. «Портрет Жана-Батіста Люллі»; Невідомий художник. «Портрет Георга Фрідріха Генделя»; Дж. Клостерман. «Портрет Генрі Перселла»; скрипка «Гулд» роботи А. Страдіварі; Е. Банді. Антоніо Страдіварі в майстерні; Невідомий художник. «Портрет А. Вівальді зі скрипкою»; костюм «Ніч» і костюм Людовіка XIV «Сонце» з «Балету ночі»; З. Флінта. Мелодія Баха (Айзенах); клавесин XVII ст.; орган Й. С. Баха (музей Й. С. Баха. Лейпциг); С. Седлачек. «Музична розвага»; Невідомий художник. «Портрет Франсуа Куперена» ХТД <i>Варіант 1.</i> Створити сценарій навчального відео для однолітків «Вишукане рококо в музиці для клавесина». <i>Варіант 2.</i> Подискутувати про можливі осучаснення музики барокової доби (інтерпретації Токати й фуґи Й. С. Баха на «склі» (Glass Harp) або кристалофоні) СДД Самостійно дослідити виразові засоби музичного супроводу за переглядом відео із виконанням барокових танців. П Речитатив (в опері), бельканто, інструментальний концерт, концерто grosso, інструментальна танцювальна сюїта, рококо (в музиці).	уміння для реалізації творчого задуму. -застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну для реалізації творчого задуму. -використовує художні засоби (ракурси, плани, освітлення) під час створення творчих робіт. -аналізує власний творчий розвиток. -враховує власний досвід для досягнення якісного результату в спільній творчості. ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -зіставляє різні погляди на проблему, використовуючи кілька джерел інформації, формулює творче завдання і деталізує його. -аналізує нові ідеї для сприйняття чи відхилення їх. -пояснює причини своїх переживань від твору мистецтва. -визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного
-----	---	---	---

19.		Українське бароко: розквіт національного мистецтва (ОМ). «Козацьке» («мазепинське») бароко — національна інтерпретація стилю європейського бароко. Прикметні риси стилю в архітектурі. Архітектурні перлини. Видатні імена архітекторів. Барокова скульптура. Національні риси іконопису. Іконостас. Індивідуалізація характерів та ідеалізація образів у портретному живописі.	СВМ Собор Святої Софії в Києві; Михайлівський Золотоверхий собор (Київ); Успенський собор Києво-Печерської Лаври; церква Святого Пророка Іллі (Суботів); Т. Шевченко. «Богданова церква в Суботіві (церква Святого Пророка Іллі)»; С. Ковнір. «Дзвіниця на Дальніх печерах Києво-Печерської Лаври; С. Ковнір. «Церква Антонія і Феодосія у Василькові; І. Григорович-Барський. Церква Миколи Набережного (Київ); Ф. Солнцев. Кирилівський монастир. І. Григорович-Барський. Фонтан «Самсон» (Київ); фігура Самсона з левом (Національний художній музей); собор Святого Юра (Львів); ікона «Великомучениці Анастасія та Іулінія», ікона «Великомучениці Варвара та Катерина»; ікона «Деїсусний чин»; Преображенська церква (Великі Сорочинці, Полтавська обл. Іконостас Преображенської церкви. Ікони Божої Матері й Архангела Михаїла); портрет Григорія Гамалії. Парні портрети Семена Сулими та його дружини Параскеви; Й. Пінзель. Святий Іоанн Євангеліст, Божа Матір, Жертвоприношення Авраама, скульптурна група «Юрій Змієборець», розп'яття з лубенським полковником Леонтієм Свічкою ХТД <i>Варіант 1.</i> Створити ілюстрацію на тему «Козак Мамай — улюблений образ народного живопису», використовуючи елементи стилю українського бароко. <i>Варіант 2.</i> Дослідити художні особливості петриківського розпису: які барокові риси йому притаманні? Виконати власну декоративну композицію, застосовуючи традиційні елементи та колірні сполучення. СДД Дослідити драматичні історії відновлення київських святинь: Михайлівського Золотоверхого монастиря й Успенського собору Києво-Печерської Лаври. Дослідити, чи збереглися пам'ятки українського бароко в регіоні проживання, підготувати розповідь-презентацію. П Фронтон, іконостас ВОМ Йоган (Іван) Георг Пінзель	виду мистецтва для пояснення своїх емоцій і вражень. -називає та пояснює критерії оцінки достовірності інформації про мистецтво, зокрема в інформаційному просторі.
-----	--	---	---	--

20.		Музичне різнобарв'я українського бароко (ММ) Пишне багатоголосся партесного співу <i>a capella</i>. Партесний концерт. Зіставлення співу солістів або хорових груп із повнозвуччям хору. Концертування як характерна барокова ознака партесного концерту. Шкільний театр — визначне явище українського бароко. Український різдвяний театр вертеп (повторення)	СВМ Барокове оздоблення Михайлівського Золотоверхого собору; «Партесний спів» (фрагмент ікони «Воздвиження Хреста», кін. XVII ст.); Кирилівська церква, хори Кирилівської церкви; будівля Острозької академії (Рівненська обл.); «Спудеї Києво-Могилянської академії» (гравюра XVII ст.); А. Константинопольський. «Григорій Сковорода серед студентів Києво-Могилянської академії»; Сокиринський вертеп, ляльки Сокиринського вертепу (Козак, красуня Дарина Іванівна, цар Ірод, Циганка); І. Кужом. Вертепні ляльки (створені за старовинними джерелами й образами Галаганівського вертепу); сцени з «Необарокової містерії»; сторінка рукописної книги М. Дилецького «Граматика мусикійська»; автограф Миколи Дилецького. СММ Партесний спів у проєкті Open Opera Ukraine; Симеон Пекалицький; партесний концерт «Дух твій благий»; Микола Дилецький «Воскресенський канон» ССМ Сучасний музично-театральний перформанс «Вертеп. Необарокова містерія» (фрагменти) ХТД Розучування «Пісні про Мамая» (вірші і музика Н. Май). Творча майстерня <i>Варіант 1.</i> Скласти сценарій короткого фільму про акустику Кирилівської церкви в Києві, «героєм» якого буде партесний спів. Визначити локації у рідному місті / містечку або найближчих містах, де можуть відбуватися зйомки. <i>Варіант 2.</i> За допомогою електронного ресурсу імпровізувати фрагмент інтермедії Якуба Гаватовича «Купив kota в мішку» СДД Дослідити акустичні властивості Кирилівської церкви в Києві; організувати дискусію, чи слід у наш час суворо дотримуватися правил виконання, які існували в певний історичний період і були зрозумілі людям саме тієї доби. П Партесний спів, партесний концерт, дискант, інтермедія	
-----	--	---	--	--

21.		Класицизм: натхнення Античності (ОМ). Визначальні риси класицизму — раціоналізм, чіткі правила гармонії, ясність і витонченість художніх форм, орієнтування на смаки аристократії. Риси класицизму в архітектурі. Версальський палац — поєднання класицизму і бароко. Французький регулярний парк. Скульптура класицизму. «Високі» і «низькі» жанри живопису.	Тема 6. Взірцевий класицизм (4 год) СВМ А. Палладіо. Вілла Корнаро. Падуя, Італія; А. Палладіо. Палаццо К'ерикаті (Віченца, Італія); А. Палладіо. Вілла Емо (Фанцоло, Італія), східний фасад Лувру (архітектори Луї Лево, Шарль Лебрен, Франсуа д'Орбе, Клод Перро); портрет архітектора Клода Перро; Версаль (дзеркальна галерея, палацово-парковий комплекс); А. Канова. «Орфей», «Терпсихора»; Б. Торвальдсен. Пам'ятник Миколаю Копернику (Варшава); Б. Торвальдсен. «Ганімед, який годує Зевсового орла»; Н. Пуссен. «Смерть Германіка», «Автопортрет», «Танкред і Ермінія», «Краєвид з Орфеєм і Еврідікою»; К. Лоррен. «Пейзаж із Аполлоном і Сивіллою Кумською», «Ранок у гавані»; Ж.-С. Леклерк. Гравюра «К. Лоррен за мольбертом»; Ж.-Л. Давід. «Мадам Рекам'є», «Присяга Гораційів», «Наполеон на перевалі Сен-Бернар»; М. Е. Л. Віже-Лебрен. «Автопортрет із донькою», «Портрет леді Гамільтон в образі Аріадни» СДД Дослідити, чому замок Во-ле-Віконт вважають прототипом Версалю, і як заздрість короля стала причиною його зведення; дослідити сюжет картини «Присяга Гораційів» Жака-Луї Давіда ХТД <i>Варіант 1.</i> За допомогою одного з безкоштовних онлайн-сервісів (за вибором) виконати фотоколаж для сторінки календаря на тему «Образи класицизму». <i>Варіант 2.</i> Виконати акварельними фарбами пейзажну композицію за мотивами творів класицизму, застосувавши стафаж. П Партер, стафаж СММ Й. Гайдн. Симфонія № 45 «Прощальна», № 94 «Сюрприз» (фрагменти), Концерт для труби з оркестром; В. А. Моцарт. Симфонія № 40, Соната № 11; Л. ван Бетховен. Соната № 14, Симфонія № 9 (фінал), квартет Розумовського (на вибір) ССМ Кінофільм «Безсмертне кохання» (1994 р., реж. Бернард Росе, фрагмент)	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. -характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних жанрів. - визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі мистецтва. -аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу. -формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує його зміст із соціокультурним контекстом. -досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва та різних авторів. -користується довідковими та енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів мистецтва.
22.		Генії музичного класицизму: віденська класична школа (ММ). Відень — центр музичного класицизму. Творчість віденських		

23.		класиків — Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. Бетховена. Склад симфонічного оркестру віденських класиків. Утвердження жанрів симфонії, сонати, струнного квартету, концерту. У культурному просторі Європи: класицизм в Україні (ОМ)	СВМ Будинок, де мешкав В. А. Моцарт (акварель XIX ст.); пам'ятник Людвігу ван Бетховену (Відень); будинок-музей Йозефа Гайдна у Відні; віденський оркестр Моцарта; пам'ятник Й. Гайдну. (Відень); Т. Харді. «Портрет Й. Гайдна»; Невідомий художник. «Портрет В. А. Моцарта»; Невідомий художник XVIII XVIII ст. «Й. Гайдн музикує з квітетом у маєтку Естергазі»; Й. Штілер. «Портрет Л. ван Бетховена»; А. Боркман. «Бетховен і Квітет Розумовського» (світлина картини. Віденський музей); К. Каммеріхс. «Портрет Л. ван Бетховена (Бонн)»; пам'ятник В. А. Моцарту (Відень); сцена із сучасної вистави опери К. В. Глюка «Орфей і Еврідіка»; Львівський театр опери та балету ім. С. Крушельницької; будівля штаб-квартири Євросоюзу (Брюссель); Ж. Дюплессі. «Портрет К. В. Глюка»; Луїза Гомер (Орфей) і Йоганна Гадскі (Еврідіка) в постановці опери 1909 р. СДД Дослідити сучасні інтерпретації «Місячної сонати» музикантом і художником-інсталятором Вільямом Коузом; дослідити версії авторства «Дитячої симфонії» ХТД Розучування «Оди до радості» з фіналу Симфонії № 9 Л. ван Бетховена. Творча майстерня <i>Варіант 1.</i> Працювати над проєктом: «Сторінками опери К. В. Глюка “Орфей і Еврідіка”». <i>Варіант 2.</i> «Зіграти» разом із музикантами «Дитячу симфонію» з використанням дитячих шумових інструментів, продумати лаконічні гумористичні елементи костюма в резонанс із музикою. П Симфонія, сонатна форма, соната ВОМ Кристоф Віллібальд Глюк. СВМ П. Батоні. «Парадний портрет Кирила Розумовського»; палац Розумовського; палац Галаганів у Сокиринцях; палац Тарновських у Качанівці; Ф. Боффо, А. Мельников. Приморські сходи; Ф. Боффо, Дж. Торрічеллі. Стара біржа; Ф. Боффо. Воронцовський палац; панорама центральної частини	ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: -демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму. -застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання й уміння з інших освітніх галузей для реалізації творчого задуму. -застосовує художні навички й уміння в нових обставинах. -створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами та іншими засобами художньої виразності. -реалізує ідеї самостійно або в групі, використовуючи знання й уміння з різних освітніх галузей. ГР 3. Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -цілісно представляє та обґрунтовує власний задум (ідею). -виявляє ініціативність в обговореннях творів мистецтва і створенні
-----	--	---	---	---

24.	Національні ознаки стилю класицизму в поєднанні з європейськими ідеалами гармонії і краси. Найвизначніші архітектурні споруди стилю класицизму. Архітектурні ансамблі. Садибні комплекси. Ознаки класицизму в скульптурі. Пам'ятки меморіальної скульптури. Живопис класицизму. Класицизм в Україні. Незабутні імена українських геніїв (ММ) «Золота доба» української музики. Хоровий концерт.	Приморського бульвару; І. Мартос. Пам'ятник Арману де Рішельє, алегоричні барельєфи на постаменті пам'ятника Рішельє (Землеробство, Правосуддя й Торгівля); головний (Червоний) корпус Київського університету; меморіальна дошка на честь Вінченцо Беретті на фасаді Червоного корпусу; Львівська ратуша; Г. Вітвер. Меморіальна скульптура з колишнього поховання Юліанни Зіфітліх (Личаківський цвинтар, Львів); театр Скарбека (Львів); Г. Вітвер. Фонтан «Діана» (Площа Ринок, Львів); В. Боровиковський. Парний портрет невідомих дівчат; Д. Левицький. «Автопортрет у майстерні»; А. Лосенко. «Прощання Гектора з Андромахою»; Є. Васильєв, А. Тон. Дзвіниця Успенського собору (Харків); Ф. Вунш або В. Рудков. Будинок офіцерів флоту (Миколаїв); А. Захаров. Будівля міської ради (Полтава); В. Верлон. Будівля колишнього юнкерського кавалерійського училища (Кропивницький) ХТД Об'єднатися у творчі групи й організувати віртуальний екскурсійний тур вихідного дня. <i>Варіант 1.</i> Здійснити краєзнавчо-пошукове дослідження міст України. Підготувати виступ-презентацію. <i>Варіант 2.</i> Створити ескіз рекламного буклета-запрошення до туристичної подорожі, під час якої можна ознайомитися з архітектурою класицизму. Художньо оформити першу сторінку буклета. СДД Дослідити видатну роль італійського архітектора Франческо Боффо у створенні «архітектурного обличчя» Одеси. П Архітектурний ансамбль, садибний комплекс СММ М. Березовський. Хоровий концерт «Не отвержи мене во время старости»; Д. Бортнянський: «Многая літа», Концерт для чембало з камерним оркестром; А. Ведель. «Херувимська»; М. Шух «Ангельська коліскова»; Г. Гаврилець. «Засвічу свічу» СВМ І. Коломієць. Пам'ятник М. Березовському (Глухів, Сумська обл.); «Зал Моцарта» (філармонічна академія, Болонья, Італія); театр Гольдоні в Ліворно; М. Бельський. «Портрет	спільного творчого продукту, підтверджує власну думку аргументами. -працюючи в групі, бере відповідальність за спільний результат. -усвідомлює власні мистецькі вподобання. -визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного виду мистецтва для пояснення власних емоцій і вражень. -самостійно впорядковує дібрані матеріали.
-----	--	---	--

25.	Глухівська співоча школа. Опера та інструментальна музика українського класицизму. Багатогранний дар Григорія Сковороди. Духовна пісенна лірика. На крилах романтизму (ОМ) Свобода творчості, внутрішній світ людини, інтерес до національних традицій у мистецтві романтиків, образи природи. Найвизначніші митці доби романтизму. Їхні твори; ознаки	Д. Бортнянського»; І. Гречаник. Меморіальна дошка, присвячена А. Веделю, на стіні Києво-Могилянської академії; фрагмент рукописної партитури духовно-музичних творів Д. Бортнянського; фрагмент рукописної партитури А. Веделя; Невідомий художник. Урок співу (XVIII ст.); експозиція, присвячена Д. Бортнянському (Краєзнавчий музей, Глухів, Сумська обл.); портрет Г. Сковороди; пам'ятник Г. Сковороді (Переяслав, Київська обл.) ХТД Розучування сатиричної пісні на вірш Григорія Сковороди «Всякому городу нрав і права» з музикою М. Лисенка. Творча майстерня <i>Варіант 1.</i> Переглянути відеофільми про митців «золотої доби» української музики. Порівняти дати їхнього життя з подіями української історії. Пояснити зв'язок. <i>Варіант 2.</i> Послухати твори сучасних композиторів — «Ангельську колискову» М. Шуха й «Засвічу свічу» Г. Гаврилець. Підготувати стислу розповідь про те, як давня хорова традиція поєднується з її сучасним сприйняттям. СДД Дослідити, чому хоровий концерт називають хоровою симфонією. П Хоровий концерт, чембало. Тема 7. Міфи і мрії романтизму (4 год) СВМ Пам'ятник Ф. Гої (Мадрид); Музей Прадо (Мадрид); Ф. Гоя. «Сон розуму породжує чудовиськ», «Яка мужність!»; Е. Делакруа. «Автопортрет», «Свобода, яка веде народ»; Г. фон Кюгельген. «Портрет К.-Д. Фрідріха»; К.-Д. Фрідріх. «Прогулянка вітрильником», «Мандрівник над морем туману», «Двоє, які споглядають місяць»; В. Тернер. «Останній рейс корабля "Відважний"», «Трафальгарська битва»; Дж. Констебл. «Гребля й млин у Дедхемі»; «Вид на собор в Солсбері», «Кукурудзяне поле»; парк у Клермонті, сади Вілтон-хауса, парк у Стоу (Велика Британія); Ф. Рюд. «Марсельеза» (Париж); Д. д'Анже. Монумент	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень/учениця: - виявляє стильові особливості твору мистецтва, наводить приклади із знайомих творів за стильовими ознаками. - визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі.
-----	--	--	--

26.		стилю; мотиви творів. Пейзажний парк як утілення ідей романтизму. Пошуки мрії та контрасти музичного романтизму (ММ) Інтерес романтиків до внутрішнього світу «звичайної» людини. Настрої недоскопості мрії, мотиви самотності в музиці. Програмність у творах різних жанрів. Національні композиторські школи. Романтичний балет.	генералу Жаку Нікола Гоберу (Париж); А. Л. Барі. Бронзова статуетка «Татарський воїн, який притримує свого коня» ХТД <i>Варіант 1.</i> Виконати кольоровими олівцями замальовку куточка англійського парку за уявою. <i>Варіант 2.</i> За допомогою одного з безкоштовних онлайн-сервісів (за власним вибором) виконати фотоколаж для сторінки календаря на тему «Образи романтизму». Презентуйте свій творчий доробок у класі. СДД Дослідити, хто став прообразами персонажів картини — Свободи й молодого чоловіка в циліндрі. На створення якого літературного героя надихнув письменника В. Гюго образ хлопчика? П Офорт, плерер, альтанка, грот СММ Ф. Шопен. Твори (на вибір); Р. Шуман. Цикл «Карнавал»; Ф. Мендельсон «Весільний марш» з музики до п'єси В. Шекспіра «Сон літньої ночі», «Пісня венеційського гондольєра»; А. Дворжак. Слов'янський танець № 12; Ф. Ліст. Угорська рапсодія № 2, симфонічна поема «Прелюди», цикл «Колоски, зібрані після жнив у Воронинцях»; Н. Паганіні — Ф. Ліст «Кампанела» ССМ Трейлер фільму «Піаніст» (реж. Р. Полянський); фрагменти фільму «Паганіні: скрипаль диявола» (реж. Б. Роуз). Балети «Сильфіда», «Жізель» (фрагменти) СВМ Музей Ф. Шопена. Варшава, Польща; Е. Делакура. Незавершений портрет Ф. Шопена; музична кімната в будинку-музеї Р. Шумана (Цвіккау, Німеччина); Дж. Барб'є. «Три характери з балету “Карнавал” на музику Р. Шумана: П'єро, Арлекін і Кокетка»; Е. Магнус. «Портрет Ф. Мендельсона-Бартольді»; Е. Ландсір. «Сон літньої ночі» (за сюжетом п'єси В. Шекспіра); Ф. Мендельсон. «Краєвид Флоренції», «Затока з яхтами поблизу міста Амальфі. Італія»; Антонін Дворжак; компакт-диски із записами творів А. Дворжака; М. Барабаш. «Портрет Ф. Ліста»; Контрактовий дім на Подолі	-інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє їх із творами, опрацьованими раніше. -формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує його зміст із соціокультурним контекстом. -досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва та різних авторів. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: - демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму. -обирає цифрові технології для втілення творчого задуму, може поєднувати їх з іншими засобами. -імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання, застосовуючи набуті вміння художнього творення. -опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань,
-----	--	--	--	--

27.		Романтична душа України в мистецтві (ОМ) Спільне й відмінне у проявах стилю романтизму у західноєвропейському і українському мистецтві. Зосередженість на національній історії. Т. Шевченко-художник. Романтичний портрет.	(Київ); Т. Шевченко. «Замальовка Університету святого Володимира в Києві» (Червоний корпус); А. Гефалі. Паганіні; кадр із фільму «Паганіні: скрипаль диявола» (реж. Б. Роуз); Невідомий художник. «Портрет Ф. Тальоні»; Ф. Г. Г. Леполь. «Портрет Поля й Марії Тальоні в образах Джеймса та Сильфіди»; світлини з вистави «Жізель» Об'єднаного українського балету в Лондоні (хореограф О. Ратманський); Карлотта Грізі — перша виконавиця ролі Жізель (1842 р.) ХТД <i>Варіант 1.</i> Робота в групах. Переглянути один із романтичних балетів («Сильфіда» або «Жізель») і відзначити риси вистави, що відповідають характерним ознакам романтизму. Порівняти спостереження. <i>Варіант 2.</i> Ознайомитися з творами композиторів-романтиків. Описати загальний «музичний портрет» цього часу СДД Дослідити історію «Весільного маршу». Знайти відповіді: чому спочатку за задумом він мав викликати іронічну усмішку глядацької аудиторії і яка подія зробила цю музику найпопулярнішим шлюбним гімном? П Цикл, симфонічна поема, рапсодія, транскрипція СВМ О. Пінчук. Пам'ятник Т. Шевченку-художнику (Флоренція); виставка творів Т. Шевченка в музеї мистецтв Прикарпаття (Івано-Франківськ); Т. Шевченко. «Портрет Ганни Закревської», «Портрет Маєвської». «Катерина», «Портрет Варвари Репніної», «Портрет Айри Олдріджа», автопортрети (1841 р., 1861 р.), «Почаївська Лавра», «Пожежа в степу», «Шхуни біля форту Кос-Арал»; А. Мокрицький. «Портрет дружини»; І. Айвазовський. «Дев'ятий вал», «Чумаки на відпочинку»; С. Васильківський. «Козача левада», «Сторожа Запорозьких Вольностей»; К. Устиянович. «Бойківська пара»; «Мазепа на переправі через Дніпро»; «Шевченко на засланні»; локації парку Софіївка — фонтан «Змія»; грот Венери (Умань, Черкаська обл.); локації парку Олександрія — колонада «Луна», китайський місток (Біла	обираючи ті, що є новою діяльністю. -бере участь у проєктній діяльності. ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -визнає можливість варіативності інтерпретацій творчого задуму, аргументовано обстоює власну позицію у творчості та право на самовираження. -продукує ідеї для реалізації творчого проєкту, ставить уточнювальні запитання для кращого розуміння інших осіб. - аналізує нові ідеї для сприйняття чи відхилення їх. -усвідомлює власні мистецькі вподобання. -називає та пояснює критерії оцінки достовірності інформації про мистецтво, зокрема в інформаційному просторі.
-----	--	---	--	---

28.	Романтичний пейзаж. Пейзажний парк. Український романтизм: утвердження національного духу (ММ) Громадянський пафос і зв'язок із народною пісню в музичних творах українського романтизму. Ідея відповідальності за долю народу. Музична фольклористика. М. Лисенко — фундатор національної музичної школи. Перша українська опера «Запорожець за Дунаєм»	Церква, Київська обл.); В. Штернберг. «Автопортрет», «Ярмарок в Ічні», фронтиспіс першого видання «Кобзаря» Т. Шевченка ХТД <i>Варіант 1.</i> Створити колаж зі світлин локацій одного з романтичних парків України. <i>Варіант 2.</i> Виконати олівцями ілюстрацію до рядків одного з віршів Т. Шевченка: «Рече та стогне Дніпр широкий», «Тече вода з-під явора», «Садок вишневий коло хати» (на вибір) СДД Дослідити автопортрети Шевченка. Визначити, які етапи його біографії в них відображені, яким настроєм вони сповнені? Описати в цих творах ознаки романтизму. П Мариніст, антураж, фронтиспіс ВОМ Василь Штернберг Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi СММ М. Лисенко. «Думи мої, думи мої» (на вірш Т. Шевченка); Г. Гладкий. «Заповіт» (на вірш Т. Шевченка); В. Заремба «Дивлюсь я на небо» (на вірші М. Петренка); О. Лизогуб. Варіації на тему пісні «Ой, у полі криниченька»; І. Лизогуб. Соната для віолончелі; М. Калачевський. «Українська симфонія»; Твори М. Вербицького; Фрагменти опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського ССМ Фільми про життя і творчий шлях М. Вербицького СВМ В. та А. Сухорські. Пам'ятник Михайлові Вербицькому. Львів; поховання-пантеон М. Вербицького (с. Млин, Підкарпатське воєводство, Польща); кімната в будинку-музеї М. Лисенка в Києві; О. Курилас. «Портрет М. Лисенка» в унікальній різьбленій дубовій рамі; світлини: М. Лисенко й учасниці хору після концерту з нагоди вшанування 50-х роковин Т. Шевченка. 1911 р.; актори й акторки першої вистави "Різдвяна ніч" М. Лисенка (25 січня 1874 р.); М. Божій. «Думи мої, думи мої»; садиба родини Лизогубів (Седнів, Чернігівська обл.); Т. Шевченко. «Портрет Іллі Лизогуба»; М. Панасенко. «Віють вітри, віють буйні»; І. Айвазовський «Вози, запряжені волами, посеред українського степу»; Г. Кальченко, А. Ігнащенко.	
-----	---	---	--

29.	С. Гулака-Артемівського Правда життя у творах реалізму (ОМ) Реалізм — новий творчий метод і художній напрям, представники якого прагнули правдивого відображення життя в усіх його виявах.	Пам'ятник Семенові Гулаку-Артемівському (Городище, Черкаська обл.); світлини — сцени з опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм». Національна опера України ХТД Розучування (повторення) твору М. Лисенка (вірші О. Кониського) «Молитва за Україну». Творча майстерня Варіант 1. Скласти музичний «портрет» М. Вербицького за його оркестровими творами: «Оркестрова сюїта: Коломийка і Мазур», Симфонія № 7 ля мажор, Симфонія № 1 ре мажор. Варіант 2. Самостійно дослідити твір М. Лисенка Українська рапсодія № 2 «Думка-Шумка» для фортепіано. СДД Дослідити історію пісні-романсу «Ніч яка місячна» (на вірші Михайла Старицького), пісні «Взяв би я бандуру»; з'ясувати, в репертуарі яких українських театрів є опера «Запорожець за Дунаєм», і хто здійснив її сценічні постановки, в чому відмінність постановок П Пісня-романс ВОМ Михайло Калачевський Самоперевірка за змістом «Мистецької галереї». Тематичне оцінювання. Робота з електронним додатком iZZi Тема 8. Реалістичний погляд на світ (4 год) СВМ Г. Курбе. «Автопортрет», «Віяльниці». «Дробильники каменю (Каменярі)», «Добрідень, пане Курбе!» («Зустріч»); Т. Руссо. «Вид на Барбізон», «Вихід із лісу Фонтенбло», «Захід сонця». «Болото в Ландах». «Під березами». «Вечір»; Ж.-Ф. Мілле. «Сіач», «Анжелюс. Збиральниці колосків»; О. Дом'є. «Автопортрет», «Гаргантюа» (карикатура на короля Луї-Філіппа), «Груші» (карикатура на короля Луї-Філіппа), «Законодавче черево», карикатурні бюсти банкірів; А. фон Менцель. «Залізопрокатний цех» ХТД Розглянути картину «Подорож потягом до прекрасної сільської місцевості».	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень/учениця: - характеризує засоби виразності у створенні цілісного художнього образу творів різних жанрів. - розрізняє спільне і відмінне у трактуванні однієї теми чи
-----	---	---	--

30.		Відповідь мистецтва на вимоги часу, реакція на суспільно-політичні рухи, які висували на перший план проблеми звичайних людей, зокрема робітників, селян. Втілення реалізму в живописі, графіці, скульптурі. Достовірність життя в музично-сценічних образах (ММ) Поєднання музики і слова у прагненні правдивого зображення характерів. Оперний реалізм. Історичні сюжети в опері. Лірико-психологічна музична драма. Веризм.	Визначити композиційні прийоми. Уявити, що це кінематографічний кадр. Зробити «розкадровку», збільшуючи фрагменти, які зображують окремі сюжетні ситуації. Описати емоції персонажів і дати режисерські рекомендації «акторам», які виконують ролі. СДД Дослідити долю картини «Каменярі» Г. Курбе. «Розшифрувати» вислів «Втрата твору мистецтва через війну подібна до зникнення цілого світу, втіленого в одній миті». Висловити припущення, чому автор «відвернув» від глядача обличчя своїх героїв, а зосередив увагу на їхніх постатях. П Карикатура, літографія СММ Ж. Бізе. Опера «Кармен» (фрагменти); Дж. Верді. Опера «Ріголетто» (фрагменти); хор рабів з опери Дж. Верді «Набукко»; фрагменти з опер Дж. Пуччіні ССМ Екранізація опери Дж. Верді «Ріголетто» (фільм-опера, реж. Жан Поннель). Фільм «Повернення Баттерфляй» (1982 р., реж. О. Фіалко) СВМ Сцена з опери Ж. Бізе «Кармен» (театр опери Сарасоти. Флорида, США); Ф. А. Джакомотті. «Портрет Жоржа Бізе»; обкладинка лібрето театру Гранд Опера до опери «Кармен»; Дж. Больдіні. «Портрет Джузеппе Верді»; сцена з опери Дж. Верді «Аїда» (Метрополітен Опера. Нью-Йорк, США); партитура опери «Травіата» (музей театру Ла Скала, Мілан); сцена з опери Дж. Верді «Травіата» (театр опери Ла Феніче. Венеція); сцени з опери Дж. Верді «Ріголетто» (оперний театр Сан-Франциско, США); постер фільму-опери «Ріголетто» (реж. Жан Поннель); сцена з опери Дж. Верді «Набукко» (Польська Національна опера, Варшава); Л. Монастирська в партії Абігейль в опері Дж. Верді «Набукко» (Національна опера України); сцени з опери Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфляй» (Метрополітен Опера. Нью-Йорк, США); Джакомо Пуччіні; світлина Соломії Крушельницької в ролі Чіо-Чіо-Сан.	сюжету засобами різних видів мистецтва, зокрема художньої літератури. -аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу. -формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує його зміст із соціокультурним контекстом. -наводить приклади синтезу мистецтв. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: -розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного образу. -застосовує художні навички й уміння в нових обставинах. -створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами та іншими засобами художньої виразності. -реалізує ідеї самостійно або в групі, зокрема з урахуванням національних традицій і сучасних тенденцій, використовуючи
-----	--	---	--	---

31.		Національні образи українського реалізму(ОМ) Вплив реалістичного мистецтва на зміцнення національної свідомості і гідності українців. Відображення в мистецтві наростання демократичних настроїв. Визначальний вплив творчості Т. Шевченка на піднесення українського духу в мистецтві. Творчість видатних живописців. Жанрова скульптура	ХТД Робота в групах над мистецьким проектом «Магія та правдивість в опері». <i>Варіант 1.</i> Дізнатися про творчість видатного оперного композитора Джакомо Пуччіні, чия музика належить до веризму. Створити відеопрезентацію й озвучити її фрагментами музики з опер композитора («Мадам Баттерфляй», «Богема» або інших, на вибір). <i>Варіант 2.</i> Підготувати розповідь про творчість Соломії Крушельницької, однієї з найкращих виконавиць партії Чіо-Чіо-Сан в опері Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфляй». СДД Дослідити, які опери Дж. Верді є в репертуарі оперних театрів України і хто з українських оперних артистів нині ушляхує Україну на світових сценах. П Реалізм (у музиці й театрі), лібрето, екранізація, веризм СВМ І. Крамський. «Автопортрет», «Портрет Тараса Шевченка»; Національний художній музей України в Києві; К. Трутовський. «Колядки в Україні», «Перший вінок», «Дівчина зі снопами», «Хворий»; М. Пимоненко. «Ідилія»; «Сватання», «Київська квіткарка»; М. Кузнецов. «На заробітки»; В. Орловський. «Жнива», «Хати в лісі. Затишся», «Хати в літній день», «Літній день в Україні»; С. Світославський. «Садба художника», «Пейзаж із вітряками»; К. Костанді. «Рання весна», «На дачі» («Полудень»); М. Ярошенко. «Портрет скульптора Леоніда Позена»; Л. Позен. «Запорожець у розвідці», «Лірник», «Скіфський воїн», пам'ятник Івану Котляревському (Полтава) ХТД <i>Варіант 1.</i> Робота в групах. Виконати художню світліну, яка відтворить композицію однієї з картин М. Пимоненка. Запропонувати в класі упізнати твір художника за цією «живою картиною». <i>Варіант 2.</i> Виконати ілюстрацію до одного з творів збірки Марка Вовчка «Народні оповідання»	знання й уміння з інших освітніх галузей. -обирає цифрові технології для втілення творчого задуму, може поєднувати їх з іншими засобами. ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -цілісно представляє та обґрунтовує власний задум (ідею). -враховує власний досвід для досягнення якісного результату в спільній творчості. -працюючи в групі, бере відповідальність за спільний результат. -визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного виду мистецтва для пояснення власних емоцій і вражень. -пояснює знаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав.
-----	--	---	---	---

32.		Пошуки реалізму на українській сцені (ММ) Прагнення правдивого зображення національних характерів. Зв'язок реалістичних пошуків в українській музиці й театрі з історичними подіями і сюжетами. Опера М. Лисенка «Тарас Бульба» — достовірне художнє втілення української історії, фактів, звичаїв, традицій. Корифеї української сцени: репертуар, основи акторської майстерності	СДД Розглянути твори К. Трутовського. Дати відповідь, із якими жанрами пісенної народної творчості вони у вас асоціюються. Дібрати українські народні пісні як доповнення до цих сюжетів. П Типаж (в образотворчому мистецтві) ВОМ Марія Башкирцева СММ М. Лисенко «Тарас Бульба» (фрагменти); А. Вахнянин. Опера «Купало» (фрагменти); Д. Січинський. Опера «Роксоляна» (фрагменти) ССМ Фільм-біографія М. Кропивницького. Фільм «Мартин Боруля». Фільм «За двома зайцями» СВМ М. Старицький (світлина); Національний академічний театр опери та балету ім. Т. Г. Шевченка (Київ); Національний академічний театр опери та балету ім. Соломії Крушельницької (Львів); Г. Батій. Ескізи костюмів до опери М. Лисенка «Тарас Бульба»; Сцена з опери «Тарас Бульба»; Харківський національний академічний театр опери та балету ім. М. В. Лисенка; Портрет Роксоляни; А. Вахнянин (світлина); Д. Січинський (світлина); будівля театру корифеїв у м. Кропивницький; М. Кропивницький (світлина); І. Карпенко-Карий (світлина); світлина сцени вистави театру корифеїв «По ревізії» (1885 р.); Марія Заньковецька в ролі Цвіркунки з вистави М. Старицького «Чорноморці»; трупа театру корифеїв (фото); кадр із фільму «Мартин Боруля»; кадр із фільму «За двома зайцями»; А. Базилевич. Ілюстрація до комплекту листівок «Українські народні пісні» ХТД Розучування пісні Виборного «Дід рудий, баба руда» (з фільму-опери «Наталка Полтавка»). Порівняння особливостей акторської гри в опері «Наталка Полтавка» (Національна опера України) та фільмі-опері Творча майстерня <i>Варіант 1.</i> Переглянути фільм «Мартин Боруля» за п'єсою І. Карпенка-Карого. Схарактеризувати майстерність актора, який втілює образ.	
-----	--	---	--	--

33.		Краса мінливого світу в мистецтві імпресіонізму (ОМ) Імпресіонізм — новий художній напрям як виклик традиційному мистецтву. Можливості живопису відтворювати найтонші нюанси мінливого світу, швидкоплинність миті. Вироблення імпресіоністами особливої живописної манери. Особливості й шедеври	<i>Варіант 2.</i> Переглянути фільм за п'єсою М. Старицького «За двома зайцями» (к/с ім. О. Довженка, 1961 р.). Розкрити акторські прийоми, якими користуються виконавці / виконавиці головних ролей у фільмі для створення образу свого персонажа. Продемонструвати їх на короткому фрагменті фільму СДД Дослідити, які з п'єс М. Кропивницького, Г. Квітки-Основ'яненка, М. Старицького, І. Карпенка-Карого є в репертуарі сучасних українських театрів, зокрема в регіоні проживання учнів / учениць. Поцікавитися, як у топоніміці краю, міста або селища вшановано діячів української сцени. П Корифей, театр корифеїв Тема 9. Миттєвість вражень у художніх образах СВМ Студія фотографа Надара; бульвар Капуцинок, 35 (Париж); Клод Моне за роботою в студії; зал виставки «Париж 1874: момент імпресіонізму» (Національна галерея мистецтв, Вашингтон, США); К. Моне. «Враження. Схід сонця», «Водяні лілії і японський міст», картини із циклу «Руанський собор», Клод Моне у власному саду (Живерні. Франція); листівка 1881 р. із зображенням собору; О. Ренуар. «Бал в Мулен де ла Галетт», «Портрет актриси Жанни Самарі», «Дві сестри»; Е. Мане. «Портрет Берті Морізо»; Б. Морізо. «Літній день», «Колиска»; Е. Дега. «Балетна школа», «Блакитні танцівниці», «Маленька чотирнадцятирічна танцівниця», «Кінь», «Жінка, яка сидить біля вази з квітами» ХТД <i>Варіант 1.</i> Дізнатися про художній напрям постімпресіонізм. Дослідити (на вибір) творчість Вінсента ван Гога, Поля Гогена, Поля Сезанна, Жоржа Сера або іншого представника цього напрямку. Підготувати презентацію. Влаштувати обговорення в класі.	ГР 1 Пізнання мистецтва, художнє мислення та комунікація. Учень/учениця: -визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі мистецтва. -аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу. -інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє їх із творами, опрацьованими раніше.
-----	--	--	---	---

34.		імпресіоністської скульптури «Враження» у звуках: музичний імпресіонізм (ММ) Вплив відкриттів художників-імпресіоністів на музичне мистецтво. Творчість Клода Дебюссі — найяскравіше і послідовне втілення імпресіонізму в музиці. Вплив джазу на музику імпресіонізму	<i>Варіант 2.</i> Виконати акварельними (або гуашевими) фарбами малюнок «Вид із мого вікна» СДД Дізнатися самостійно історію створення Огюстом Роденом скульптурної композиції «Громадяни Кале». Які історичні події відображені в цьому пам'ятнику? Кому він присвячений? Схарактеризувати художні особливості твору. Висловити власні судження з приводу почуттів, які могли переживати його герої П Імпресіонізм (в образотворчому мистецтві), модель ВОМ Огюст Роден СММ К. Дебюссі. «Місячне сяйво», «Дельфійські танцівниці», «Дівчина з волоссям кольору льону», «Ляльковий кек-уок» (із сюїти «Дитячий куточок»); М. Равель. «Гра води», цикл «Відображення» ССМ Відео з відтворенням танцю кек-уок СВМ Клод Дебюссі (світлина); Фортепіано Клода Дебюссі; експозиція в будинку-музеї Клода Дебюссі (Сен-Жермен-ан-Ле, Франція); Е. Буден. «Ефект місяця»; О. Роден. «Подорожня»; антична колона «Дельфійські танцівниці» (Лувр, Париж); О. Ренуар. «Дві дівчини за фортепіано»; В. ван Гог. «Зоряна ніч»; постер конкурсу кек-уока. США (1896 р.) ХТД <i>Варіант 1.</i> Організувати «танцювальну вечірку» на музику п'єси К. Дебюссі «Ляльковий кек-уок». Влаштувати танцювальний батл. <i>Варіант 2.</i> Дослідити імпресіоністичні риси в музиці іншого видатного французького композитора Моріса Равеля. Подискутувати, які саме характерні ознаки імпресіонізму відчутні у творі композитора «Гра води» або в циклі «Відображення» СДД Порівняти образність «Місячного сяйва» К. Дебюссі й «Зоряної ночі» Вінсента ван Гога. Порівняти виразність фортепіанного звучання музичного твору й оркестрового перекладення, версії на органі, вібрафоні, електронному аранжуванні, джазовій обробці. Висловити думку, у чому полягає популярність цього твору П Імпресіонізм (у музиці), регтайм, кек-уок	-досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва та різних авторів. -наводить приклади синтезу мистецтв. ГР 2. Художньо-творча діяльність, мистецька взаємодія та самовираження Учень/учениця: -обирає цифрові технології для втілення творчого задуму, може поєднувати їх з іншими засобами. -застосовує художні навички й уміння в нових обставинах. -пропонує власні інтерпретації ідей інших осіб. -реалізує ідеї самостійно або в групі, зокрема з урахуванням сучасних тенденцій, використовуючи знання й уміння з інших освітніх галузей. -обирає способи творення, зокрема медіаформати (ілюстрації, графічні зображення, фото, аудіо-, відеоматеріали тощо) для художнього самовираження, коментує задум та обґрунтовує власний вибір.
-----	--	--	--	---

35.		Живопис, що звучить. Український звукопис. Творча робота Імпресіонізм як творчий експеримент для українських митців і мисткинь. Вихід за межі класичних канонів живопису, спосіб вираження власного світосприйняття. Живописні шедеври і світові сенсації українського мистецтва (ОМ) Національні особливості імпресіоністичних проявів в українській музиці. Музичні шедеври. Живописність музичних образів (ММ)	СВМ А. Куїнджі. «Хмари», «Веселка», «Місячна ніч на Дніпрі», «Захід сонця в степу біля моря»; П. Левченко. «Інтер'єр», «Улітку», «Вітальня», «За читанням листа»; О. Мурашко. «Благовіщення», «Дівчина в червоному капелюсі», «Праля»; О. Кульчицька. «Пейзаж із Косова», «Млинівка», «Діти на леваді»; І. Труш. «Трембітарі», «Гуцульські дівчатка» СДД Дослідити роботи П. Левченка із зображенням інтер'єрів. У них відсутні люди, але при спогляданні виникає відчуття, ніби тут хтось щойно побував або от-от зайде. Висловити думку, чи можна назвати інтер'єри Левченка «психологічними» ХТД Виконання спільного творчого проєкту з образотворчого й музичного мистецтв. Створити відеоряд із творів живопису, озвучити його музикою В. Барвінського, К. Стеценка, М. Леонтовича, Ф. Якименка, Л. Ревуцького П Повторення вивчених понять СММ В. Барвінський. Фортепіанний цикл «Любов»; К. Стеценко «Вечірня пісня» (на вірші В. Самійленка); М. Леонтович. «Щедрик»; звукопис «Прелюду»; хорова мініатюра «Літні тони» на вірші Г. Чупринки СДД Дізнатися про трагічну долю В. Барвінського — «композитора без нот». Послухати фортепіанний цикл «Любов», що має автобіографічний характер. Пояснити зв'язок із життям композитора. Самостійно ознайомитися з творами українських митців, позначеними імпресіоністичними рисами: Л. Ревуцький («Пісня» для фортепіано) та Ф. Якименко ХТД Виконання спільного творчого проєкту з образотворчого й музичного мистецтв. Створити відеоряд із творів живопису, озвучити його музикою В. Барвінського, К. Стеценка, М. Леонтовича, Ф. Якименка, Л. Ревуцького П Повторення вивчених понять	ГР 3.Емоційний досвід, художньо - естетичне ставлення. Учень / учениця: -усвідомлено самовдосконалюється у мистецькій діяльності. -пояснює свої бажання і можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації. -виявляє ініціативність в обговореннях творів мистецтва і створенні спільного творчого продукту, підтверджує власну думку аргументами. -аналізує нові ідеї для сприйняття чи відхилення їх. -зазначає джерела й авторство під час цитування та посилання, ідентифікує межі використання цитат.
-----	--	---	---	--
